

Faktablad IP Kompassen, öppet innehåll

2017-11-15

Om Creative Commons

Creative Commons är det mest använda licenssystemet, såvitt gäller öppet innehåll. Creative Commons introducerades 2002 och den senaste versionen 4.0 lanserades 2013. Licenserna kan tillämpas på ”konstnärliga eller litterära verk, databas, eller annat material”. Licensrättigheterna är begränsade till ”all Upphovsrätt eller Närstående rättigheter”. Dessa villkor, jämte avtalens innehåll och konstruktion i övrigt, utvisar att licenserna endast reglerar upphovsrättsliga prestationer och rättigheter.

Det finns i dag sex huvudsakliga licenstyper. Dessa konstrueras genom olika kombinationer av fyra licensmoduler:

- Licensmodulen ND, som förhindrar användaren att förfoga över, tex distribuera, bearbetningar av innehållet. ND förhindrar bl a att en licensierad bild beskärs av användaren.
- Licenstillägget SA, som innebär att användaren är skyldig att dela med sig av eventuella bearbetningar av innehållet.
- Villkoret NC, som kan väljas för att förhindra kommersiell användning av innehållet.
- Licensmodulen BY, som är obligatorisk, betecknar användarens skyldighet att lämna viss information, inklusive uppgift om rättighetshavaren, när användaren själv gör innehållet tillgängligt för allmänheten.

Rättighetshavaren kan välja mellan och kombinera de fyra grundläggande modulerna (BY, ND, NC och SA) på olika sätt. Detta ger ett val mellan sex licensavtalstyper:

1. CC BY, 2. CC BY-ND, 3. CC BY-ND-NC, 4. CC BY-NC, 5. CC BY-NC-SA , 6. CC BY-SA

En Creative Commons-licens möjliggör för rättighetshavaren, att ingå avtal med ett stort antal okända rättighetshavare. Varje enskilt avtal sluts genom att användaren utnyttjar någon av de licensierade rättigheterna enligt avtalet, dvs genom att förfoga över innehållet på ett sätt som omfattas av den valda licensen, och som annars hade varit förbjudet. Om användaren bryter mot licensavtalet upphör användningsrättigheterna dock automatiskt att gälla. I en sådan situation exponeras användaren bland annat för risken att behöva kompensera rättighetshavaren för användningen. Ett exempel på avtalsbrott är om användaren försummar att, på rätt sätt, lämna information om rättighetshavaren (licensmodulen BY). Ett annat exempel är om användaren använder innehållet för kommersiella syften, trots att detta är förbjudet (licensmodulen NC). För svenska användare kan det ibland också vara svårt att tolka villkoren, eftersom de bär tydliga spår av amerikansk rätt.

Om IP Kompassen

Advokatfirman Vinge har hösten 2017 för fjärde gången genomfört en undersökning med fokus på immateriella rättigheter bland svenska företag. Undersökningen har genomförts med 300 företag inom tillverkningsindustri och servicenäring med en årlig omsättning på minst 50 miljoner kronor.

Resultat presenteras delvis vid seminariet IP@Vinge 16 november och publiceras i sin helhet under vintern.

Resultat, öppet innehåll

Använder företaget ”öppet innehåll”, t.ex. bilder och videos, t.ex. i marknadsföring eller interna presentationer?

Ja: 66%, Nej: 29%, Vet ej: 5%

Om ja, har ni konsekvensbedömt och dokumenterat de avtalsvillkor som gäller för materialet?

Ja: 57%, Nej: 24%, Vet ej: 19%

Metod

Respondenterna kontaktades genom telefonintervjuer och urvalet är gjort obundet slumpmässigt per storleksklass/kvot, inom tre kvoter med 100 företag vardera. Resultaten i rapporten är representativa för storföretag med en omsättning på minst 50 miljoner kronor i Sverige, i respektive storleksklass.

Intervjupersonerna är framscreenade via företagets växel och är personer som ansvarar för företagets immaterialrättsliga frågor.